

Реалізація проекту «Центр соціальної та освітньої інтеграції студентів з особливими потребами «Без бар'єрів» на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Перфільєва Майя Володимирівна

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, канд. пед. наук,
доцент

m_pchela@inbox.ru

Завалко Алена Михайлівна

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Магістр факультету соціальної та психологічної освіти

zavalko.alena@mail.ru

Анотація: у роботі описана інноваційна структура в системі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, основною метою якої є соціально-педагогічна підтримка студентів з особливими потребами. Головними завданнями проекту є забезпечення права молоді з особливими потребами на отримання освіти у комплексі з корекційно-реабілітаційними заходами.

Abstract: This article deals with the innovative structure which is a part of the Uman State Pedagogical University named after Pavlo Tychna. It's main goal is to improve educational and social support for children with disabilities. The main task of the project is to provide access to education for disabled young people in close connection with the correctional and rehabilitation activities.

У результаті вивчення досвіду впровадження інклюзії у навчально-виховному процесі Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» та відповідно до програми «Національний план дій щодо реалізації

Конвенції ООН про права дитини до 2016 року», на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини з 2015 року розпочав свою діяльність Центр соціальної та освітньої інтеграції студентів з особливими потребами «Без бар'єрів» .

Метою створення і діяльності Центру соціальної та освітньої інтеграції студентів з особливими потребами є консолідація зусиль відповідних структурних підрозділів університету, залучених органів виконавчої влади та громадських організацій, діяльність яких спрямована на соціально-педагогічну підтримку осіб з інвалідністю щодо їх адаптації до студентського та педагогічного колективу, інтеграції у освітнє та соціальне середовище, створення умов для саморозвитку та самореалізації, розвитку соціальної активності, автономності, відповідальності та мобільності осіб з особливими потребами.

Основними завданнями проекту є забезпечення права молоді з функціональними обмеженнями на здобуття освіти в умовах освітніх навчальних закладів у комплексному поєднанні з корекційно-реабілітаційними заходами; різнобічний розвиток індивідуальності молодої людини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування інтересів і потреб; збереження і зміцнення морального і фізичного здоров'я вихованців; виховання в молоді любові до праці, здійснення їх допрофесійної підготовки, забезпечення умов для їх життєвого і професійного самовизначення; виховання особистості як культурної і моральної людини з етичним ставленням до навколишнього світу і самої себе; надання у процесі навчання й виховання кваліфікованої психологічної, медичної та педагогічної допомоги з урахуванням стану здоров'я, особливостей психофізичного розвитку вихованця.

Водночас, діяльність Центру спрямована на розроблення, впровадження і постійне удосконалення системи супроводу навчання студентів з інвалідністю, яка охоплює наступні напрями: технічний, педагогічний, психологічний, медичний, соціальний, реабілітаційний, спортивний. Перераховані складові системи супроводу вступають в дію поступово і можуть діяти одночасно, доповнюючи одна одну.

Для вирішення проблемного поля та реалізації поставлених завдань скоординовано діяльність відповідних секторів: науково-дослідного; міжнародної діяльності; зв'язків з громадськістю; навчально-виховного; соціально-побутового; психокорекційної діяльності; медико-реабілітаційного; культурного дозвілля; волонтерської діяльності та інклюзивного туризму.

Проект створення Центру виборів I місце у II Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із соціальної педагогіки та здобув перемогу у регіональному етапі Всеукраїнського конкурсу бізнес-планів підприємницької діяльності за бізнес-план «Центр соціальної та освітньої інтеграції студентів з особливими потребами» у номінації «Соціальний проект».

На засіданнях Центру розглядаються питання соціальної та освітньої інтеграції осіб з особливими потребами у м. Умані, надання соціальних послуг, правового захисту, доступу до інформаційних ресурсів в умовах вишу. Крім цього, працівники Центру проводять щотижневі зустрічі на яких вони допомагають студентам з фізичними обмеженнями віднайти власний ресурс для подолання стресових ситуацій та практикують індивідуальні психологічні консультації. Представники студентської молоді з особливими потребами активно залучаються до наукової роботи, волонтерської діяльності, до організації концертів, проведення майстер-класів.

Центр «Без бар'єрів» плідно співпрацює із управлінням праці та соціального захисту населення Уманської міської ради, благодійною організацією «Благодійний фонд «Сучасне село та місто», міським відділом освіти, Уманським районним центром соціальних служб для сім'ї, дітей і молоді, спеціалістами психологічних служб загальноосвітніх навчальних закладів.

Отже, створення умов для розвитку кожної особистості, незалежно від стану здоров'я, є одним із найважливіших завдань для країни. Адже тільки у дійсно інклюзивному середовищі кожен зможе відчувати затребуваність свого існування.